



КОПІЯ

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

04 червня 2026 року

м. Київ

Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду у складі:
головуючого судді Панкулича В.І.,
суддів Глотова М.С., Панаїда І.В.,
за участю секретаря судового засідання Музики Х.І.,
представника позивача Міністерства юстиції України – Кржевіна В.М., Сербін І.І.,
представників третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог, щодо предмета спору, на стороні
відповідача Царьової Л.А. та Царьова М.О. – адвокатів Ніколаєнка Ю.А., Пеліхоса Є.М.,

розглянувши апеляційні скарги представника третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог
щодо предмету спору, на стороні відповідача Пеліхоса Є.М. в інтересах Царьової Л.А. та Царьова
М.О. на рішення Вищого антикорупційного суду від 28 квітня 2026 року у справі за позовом
Міністерства юстиції України до Царьова Олега Анатолійовича, треті особи, які не заявляють
самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача Царьова Лариса Анатоліївна,
Царьов Максим Олеговича, ТОВ «ГЛОУ РИНО» та ТОВ «ПОЛЕ», про застосування санкції,
передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції»,

ВСТАНОВИЛА:

Указом Президента України від 18.11.2023 № 758/2023 введено в дію рішення Ради
національної безпеки і оборони України від 18.11.2023 «Про застосування та внесення змін до
персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яким до
Царьова Олега Анатолійовича застосовано персональні спеціальні економічні та інші
обмежувальні заходи (санкції), серед яких блокування активів.

24 лютого 2026 року до Вищого антикорупційного суду звернулось Міністерство юстиції
України з адміністративним позовом до Царьова О.А., треті особи, які не заявляють самостійних
вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача Царьова Л.А., Царьов М.О., ТОВ «Глоу
Рино», про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції».
Просив стягнути в дохід держави активи, якими Царьов О.А. опосередковано володіє через свою
дружину Царьову Л.А. та сина Царьова М.О.

Позовні вимоги обґрунтовувало тим, що Царьов О.А. - колишній народний депутат
Верховної Ради України, член фракції Партії регіонів (з грудня 2012 року), який: перебував на
посаді «спікера парламенту» квазідержавних утворень «новоросії» (лнр/днр), створених РФ на
території тимчасово окупованих Донецької та Луганської областей; брав участь в організації та
проведенні незаконних референдумів на тимчасово окупованій території; поширює російську
пропаганду, направлену на виправдовування збройної агресії проти України; заперечує
самовизначення України, підтримує політику держави-агресора щодо невизнання права
Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, поширює фальшиві ідеологеми, в
основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з
«нацизмом». Антиукраїнська, проросійська діяльність Царьова О.А. є безперервною з 2014 року і

по сьогоднішній час. Позивач переконаний, що зазначені в позові активи, хоч і зареєстровані за Царьовою Л.А та Царьовим М.О., проте відповідач може опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 23 квітня 2026 року задоволено клопотання представника Царьової Л.А. та Царьова М.О. адвоката Ніколаєнка Ю.А., залучено ТОВ НВП «Поле» як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача.

Рішенням Вищого антикорупційного суду від 28 квітня 2026 року задоволено позов Міністерства юстиції України до Царьова Олега Анатолійовича, застосовано до нього санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» та стягнуто в дохід держави активи:

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.57 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 5.23 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 5.24 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 5.17 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, пай 48'-6, кадастровий номер: , загальна площа: 4.78 га, склад угідь: Вид угіддя: рілля, Площа (га): 4.78, Дата державної реєстрації земельної ділянки: 31 серпня 2005 року, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.76 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.7739 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна: Новоолександрівська

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса

нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.6588

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.6605

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.662 га,

цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 5.31 га,

цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер: , загальна площа: 4.7091

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– будівлі та споруди, площа земельної ділянки: 2839 кв.м., загальна вартість нерухомого майна: 15 075,58 грн, адреса нерухомого майна:

реєстраційний номер майна: ;

– причіп STEMA 2008 року випуску, номер та серія знака: , свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу дата реєстрації: 10 жовтня 2008 року, VIN:

– земельну ділянку, кадастровий номер: , цільове призначення:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.0962 га, адреса нерухомого майна:

» садівниче товариство, земельна ділянка 32 (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , цільове призначення:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.096 га, адреса нерухомого майна:

» садівниче товариство, земельна ділянка 29 (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , цільове призначення:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.0949 га, адреса нерухомого майна:

» садівниче товариство, земельна ділянка 31 (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , цільове призначення:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.0844 га, адреса нерухомого майна:

» садівниче товариство, земельна ділянка 13 (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер: , цільове призначення: для

ведення особистого селянського господарства, загальна площа: 2 га, адреса нерухомого майна: (Реєстраційний номер

об'єкта нерухомого майна:);

– будівлю, торговельно-виставковий комплекс, загальна площа: 73,6 кв.м., опис: Літ. А-2

будівля торговельно-виставкового комплексу, загальною площею 73,6 кв.м., адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– будівлю, торговельно-виставковий комплекс, загальна площа: 73,2 кв.м., опис: Літ. А-2

будівля торговельно-виставкового комплексу, загальною площею 73,2 кв.м., адреса нерухомого майна:

- (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);
- будівлю, торговельно-виставковий комплекс, загальна площа: 31,4 кв.м., опис: Літ. А-1 будівля торговельно-виставкового комплексу, загальною площею 31.4 кв.м., адреса нерухомого майна: (Жовтневий район), будинок 24Д (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);
 - 100% частки статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю «ГЛОУ РИНО» (код ЄДРПОУ: 3140000000).

Не погодившись з вказаним рішенням, адвокат Пеліхос Є.М. подав апеляційну скаргу від представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача Царьової Л.А., просить його скасувати в частині стягнення в дохід держави таких активів:

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.57 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 5.23 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 5.24 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 5.17 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, пай 48'-6, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.78 га, склад угідь: Вид угіддя: рілля, Площа (га): 4.78, Дата державної реєстрації земельної ділянки: 31 серпня 2005 року, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.76 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.7739 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 214/000/2019/0000000000);

- земельну ділянку, кадастровий номер: 214/000/2019/0000000000, загальна площа: 4.66 га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

га, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, адреса нерухомого майна:

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– будівлі та споруди, площа земельної ділянки: 2839 кв.м., загальна вартість нерухомого майна: 15 075,58 грн, адреса нерухомого майна:

(реєстраційний номер майна:

– причіп ЗТМА 2008 року випуску, номер та серія знака: , свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу , дата реєстрації: 10 жовтня 2008 року, VIN:

Ухвалити нове рішення про відмову в задоволенні позову в частині стягнення в дохід держави вище переліченого майна.

Також адвокат Пеліхос Є.М. подав апеляційну скаргу від представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача Царьова М.О., просить його скасувати в частині стягнення в дохід держави таких активів:

– земельну ділянку, кадастровий номер: 1 , цільове призначення:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.0962 га, адреса нерухомого майна: садівниче товариство, земельна ділянка 32

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.096 га, адреса нерухомого майна: садівниче товариство, земельна ділянка 29

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.0949 га, адреса нерухомого майна: садівниче товариство, земельна ділянка 31

(Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– земельну ділянку, кадастровий номер:

01.05 для садівництва, загальна площа: 0.0844 га, адреса нерухомого майна: садівниче товариство, земельна ділянка 15 (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– земельну ділянку, кадастровий номер:

01.05 для садівництва, загальна площа: 2 га, адреса нерухомого майна: (Реєстраційний номер

об'єкта нерухомого майна:);

– будівлю, торговельно-виставковий комплекс, загальна площа: 73,6 кв.м., опис: Літ. А-2

будівля торговельно-виставкового комплексу, загальною площею 73,6 кв.м., адреса нерухомого

майна:

будинок 20К (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– будівлю, торговельно-виставковий комплекс, загальна площа: 73.2 кв.м., опис: Літ. А-2 будівля торговельно-виставкового комплексу загальною площею 73.2 кв.м., адреса нерухомого майна:

будинок 22К (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– будівлю, торговельно-виставковий комплекс, загальна площа: 31,4 кв.м., опис: Літ. А-1 будівля торговельно-виставкового комплексу, загальною площею 31,4 кв.м., адреса нерухомого майна:

будинок 24Д (Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

– 100% частки статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю «ГЛОУ РИНО» (код ЄДРПОУ:

Ухвалити нове рішення про відмову в задоволенні позову в частині стягнення в дохід держави вище переліченого майна.

Оскаржуване рішення вважає незаконним, необґрунтованим та таким, що порушує право Царьової Л.А. та Царьова М.О. на мирне володіння майном. На думку адвоката, суд допустив неправильне застосування норм матеріального та процесуального права, не повно з'ясував обставин, що мають значення для справи, а його висновки не відповідають фактичним обставинам справи.

Вважає, що висновок суду про належність набутих Царьовою Л.А. за час шлюбу активів до об'єктів права сумісної власності подружжя зроблено внаслідок неповного з'ясування обставин справи та ґрунтується на порушенні норми процесуального права щодо стандарту доказування.

Надання Царьовим О.А. згоди на укладання договорів щодо земельних ділянок не вказує на їх відношення до спільної сумісної власності, адже при відчуженні об'єктів нерухомості нотаріус не перевіряє джерело доходу для набуття такого об'єкта, а за відсутності згоди одного з подружжя договір не буде посвідчено. Згода Царьова О.А. формальна та не є неспростовним доказом, що відчужується об'єкт спільної сумісної власності.

У своїх поясненнях Царьова Л.А. не посилялась, що активи було придбано нею за рахунок доходів від підприємницької діяльності. Долучені з поясненнями докази свідчать про наявність в неї особистих доходів, отриманих в порядку спадкування в розмірі 422 323,04 грн та від продажу приватизованої квартири, де її частка коштів становила 259 500 грн.

Частина зазначених особистих доходів була використана Царьовою Л.А., зокрема, для придбання земельних ділянок, що потім були обмінені на земельні ділянки, зазначені у позові. Відтак отримані Царьовою Л.А. за договорами міни земельні ділянки є її особистою власністю. Іншу частину особистих доходів вона використала для придбання 5 земельних ділянок та 3 будівель торговельно-виставкових комплексів, які в згодом були подаровані сину, а також 1 об'єкта нерухомості вартістю 15 075,58 грн. та причепу.

Крім того, 3 земельні ділянки, із зазначених в позові, Царьова Л.А. одержала внаслідок міни інших 3 ділянок, якими вона володіла на підставі договору дарування.

Отже, Царьова Л.А. документально підтвердила джерела походження особистих коштів та їх достатність для придбання вказаного в позові майна, частина з якого була потім подарована сину. В той час як позивачем не доведено придбання такого майна за кошти підсанкційної особи та його можливість здійснювати щодо активів дії, тотожні здійсненню права розпорядження.

Суд дійшов помилкового висновку про не завершення правової процедури набуття ТОВ НВП «Поле» повноважень власника на 5 земельних ділянок, зазначених в позові. Чинна на момент правочину норма ч. 4 ст. 334 ЦПК України передбачала перехід права власності з моменту державної реєстрації договору, а не державної реєстрації речового права. Відтак ці 5 земельних ділянок не можуть бути стягнуті в дохід держави, оскільки належать товариству.

Висновок про зв'язок ТОВ НВП «Поле» з сім'єю Царьових зроблений судом на підставі незаконно прийнятих доказів, оскільки суд необґрунтовано поновив позивачу строк на подання доказів щодо товариства. Крім того позивач просив стягнути активи, якими Царьов О.А. володіє опосередковано через Царьову Л.А., а не через ТОВ НВП «Поле», відповідно в суду не було підстав для такого стягнення.

Суд не зазначив у рішенні наявну в матеріалах інформацію про доходи Царьової Л.А. від підприємницької діяльності за 2007-2011 роки, чим допустив неповне з'ясування обставин

справи. Сукупно від підприємницької діяльності в період з 2007-2014 роки вона отримала дохід в розмірі 4 320 036,9 грн, що значно перевищувало офіційні доходи Царьова О.А.

Царьов М.О. здійснює підприємницьку діяльність, від якої отримує дохід, а тому є фінансово незалежним від відповідача та не виконує його доручення щодо управління майном. Протилежне позивачем не доведено.

Те, що в адресах земельних ділянок, які було подаровано матір'ю Царьову М.О., зазначено про садове товариство «Росинка», керівником якого був відповідач, не свідчить про можливість останнього розпоряджатись такими земельними ділянками. Вказівку на садове товариство варто розуміти як опис місця розташування земельної ділянки, а не повноцінний адрес.

Висновки суду про приховування володіння відповідачем належним Царьову М.О. майном не відповідають обставинам справи. Якби дарування розглядалось Царьовим О.А. та Царьовою Л.А. як спосіб забезпечення майна то остання б подарувала сину всі об'єкти нерухомості. Передача майна в іпотеку також не вберегла б від можливої конфіскації, оскільки власником майна залишається іпотекодавець. ТОВ «Глоу Рино» не зареєструвало право власності на нерухоме майно, яке мало увійти до його статутного капіталу. Відтак рішення учасника товариства Царьова М.О. не реалізовано, а майно залишилось у його власності.

До Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від Міністерства юстиції України надійшли відзивки на апеляційні скарги, в яких просить залишити їх без задоволення, а оскаржуване рішення без змін. Наведені в апеляційних скаргах доводи вважає необґрунтованими, такими, що не відповідають фактичним обставинам справи, не підтвердженими жодними належними та допустимими доказами.

Заслухавши суддю-доповідача, пояснення сторін, їх представників, промови в судових дебатах, обговоривши доводи апеляційних скарг, колегія суддів дійшла таких висновків.

Метою застосування санкцій є захист національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидія терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави (ч.1 ст. 1 Закону України «Про санкції»).

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб» від 12.05.2022 № 2257-ІХ, який набрав чинності 24.05.2022, внесені зміни до Закону «Про санкції». Ними впроваджено новий вид санкції – стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції»).

Положеннями ч. 1 статті 5-1 Закону України «Про санкції» встановлено, що санкція, передбачена пунктом 1-1 частини першої статті 4 цього Закону, має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами. Вона може бути застосована лише в період дії правового режиму воєнного стану та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів.

Суд першої інстанції, дослідивши наданні позивачем публікації та матеріали кримінальних проваджень щодо Царьова О.А. дійшов висновку, що вони підтверджують: публічні заклики відповідача до зміни меж території/державного кордону України, виправдовування Царьовим О.А. збройної агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році та тимчасової окупації частини території України; публічні заклики до підтримки дій РФ, її збройних формувань та окупаційних адміністрацій; ознаки розпалювання національної ворожнечі та ненависті; ознаки приниження національної честі та гідності.

Суд вважає, що Царьов О.А. суттєво сприяв вчиненню дій та ухваленню рішень, зазначених у п. 1 ч. 1 ст. 5-1 Закону України «Про санкції» (сприяння збройній агресії проти України, окупації/анексії території, яка відповідно до Конституції України входить до складу України; інформаційне сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у п. 1 ч. 1 ст. 5-1 Закону), що є підставою для застосування до нього санкції у виді стягнення активів в дохід держави.

Стягнення активів, щодо яких відповідач може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження, є пропорційним втручанням у його право власності, позаяк воно здійснюється в інтересах держави Україна та усіх осіб, які проживають на її території.

Суд вважав, що позивачем доведено можливість Царьова О.А. вчиняти дії тотожні за змістом здійсненню права розпорядження щодо активів, які є предметом позову, в той час як Царьова Л.А. та Царьов М.О. володіють правами на це майно лише номінально.

Представники Царьової Л.А. та Царьова М.О. даний висновок суду вважають необґрунтованим та таким, що суперечить фактичним обставинам справи.

В ході апеляційного розгляду колегією суду встановлено, що Царьов О.В. з 1994 року перебуває в шлюбі з Царьовою Л.А., що підтверджується інформацією з Державного реєстру актів цивільного стану (т. 1 а.с. 142-144). Матеріали справи не містять доказів розірвання шлюбу. Про таке не заявляли й представники Царьової Л.А. та її сина Царьова М.О.

Відповідно до наявних в справі відомостей з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, Царьовій Л.А. належать:

– на підставі договорів міни земельні ділянки з кадастровими номерами:
(т.3 а.с.5-6); (т.3 а.с.3-4);
(т.3 а.с.9-10); (т.3 а.с.1-2); (т.3 а.с.7-8);
(т.3 а.с.15-16); (т.3 а.с.21-22);
(т.3 а.с.27-28); (т.3 а.с.33-34);
(т.3 а.с.39-40); (т.3 а.с.45-46);
(т.3 а.с.51-52); (т.3 а.с.57-58);
(т.3 а.с.63-64); (т.3 а.с.69-70);
1221480200:01:002:0128 (т.3 а.с.75-76).

– на підставі договору купівлі-продажу від 07.12.2009 будівлі та споруди за адресою області з площею земельної ділянки 2839 кв.м. (т.3 а.с.81).

З 2008 року Царьова Л.А. володіє причепом STEMA 2008 року випуску, номер та серія знака. (т.1 а.с.87).

Щодо набуття даних активів Царьовою Л.А. з матеріалів справи вбачається наступне.

На підставі договорів міни в червні-липні 2013 році Царьова Л.А. обміняла земельні ділянки з кадастровими номерами на земельні ділянки та (т.3 а.с.45-46, а.с.51-52, а.с.75-76). В договорах зазначено, що земельні ділянки, які обмінювала Царьова Л.А., належать їй на підставі договорів дарування від 2005 року. Договори міни не містять застереження про їх укладення за згоди Царьова О.А.

Водночас з наявних в матеріалах справи договорів купівлі-продажу земельних ділянок вбачається, що Царьова Л.А.: 05.07.2012 придбала земельну ділянку 12.08.2013 придбала земельну ділянку 22.08.2013 придбала земельну ділянку (т.3, а.с.123-124, а.с. 132-133, а.с. 141-142). Всі три земельні ділянки придбано за згоди Царьова О.А.

Тобто, вона купила земельні ділянки, які раніше їй були подаровані. Хоча це за законодавством не заборонено, однак колегія суддів вважає, що такі обставини вказують на неспроможність поводити Пеліхоса С.М. про належність земельних ділянок з кадастровими номерами на праві особистої приватної власності Царьової Л.А.

08.01.2007 року Царьова Л.А., перебуваючи в шлюбі з відповідачем, придбала земельну ділянку з кадастровим номером

В подальшому 03.12.2010 вона за договором міни з ТОВ НВП «Поле» обміняла дану земельну ділянку на земельні ділянки з кадастровими номерами:

(т.3 а.с.11-14).

06.06.2011 вищенаведені земельні ділянки Царьова Л.А. за договорами міни з ТОВ НВП «Поле» обміняла на земельні ділянки з кадастровими номерами:

та

(т.3 а.с.17-20, 23-26, 29-32, 35-38, 41-44).

Згідно з наявною в матеріалах справи актуальною інформацією з Державного реєстру речових прав власником усіх вищезазначених земельних ділянок (в тому числі тих, які за договорами міні мали перейти у власність ТОВ НВП «Поле») є Царьова Л.А.

Представниками Царьової Л.А., а також ТОВ НВП «Поле» не надано документи, що підтверджували б реєстрацію права товариства на обмінні земельні ділянки.

Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (т.3 а.с. 200) станом на 17.08.2011 засновником ТОВ НВП «Поле» була мати відповідача Царьова О.А. – Царьова Н.В.

З 11.12.2013 по 10.12.2013 власником статутного капіталу ТОВ НВП «Поле» були Царьова Н.В. та Царьова Л.А.

Відповідно до витягів з Державного реєстру речових прав Царьова Л.А. на підставі договорів оренди від 15.07.2020 передала в оренду на 7 років всі належні їй земельні ділянки (в тому числі ті, що за договору міні мали бути передані ТОВ НВП «Поле») Георгію Травіну.

Георгій Травін після зміни в складі бенефіціарних власників ТОВ НВП «Поле» з 01.09.2020 до 28.07.2025 був власником статутного капіталу товариства.

Товариство не вчиняло жодних дій щоб зареєструвати право власності на земельні ділянки за собою на підставі договорів міні.

Колегія суддів оцінює критично оцінює твердження Пеліхоса Є.М. про те, що земельні ділянки з кадастровими номерами

переходили у власність ТОВ НВП «Поле» та не мали ніякого відношення до подружжя Царьових.

Попри укладені договори сім'я Царьових фактично володіла земельними ділянками, вони не виходили з їх володіння, а Царьова Л.А. була тільки номінальним їх власником.

Не можна погодитися з представником власника майна про те, що суд першої інстанції дійшов висновку про спільну сумісну власність на активи подружжя Царьових. Суд чітко зазначив у своєму рішенні про те, що Царьова Л.А. є номінальним власником майна, яке було на ній зареєстровано.

Протягом листопада – грудня 2014 року Царьов М.О. отримав у власність (дарунок) від своєї матері Царьової Л.А. низку об'єктів нерухомого майна на підставі договорів дарування.

Так, відповідно до відомостей з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, Царьов М.О. отримав у приватну власність від Царьової Л.А. на підставі договорів дарування 5 земельних ділянок з кадастровими номерами:

(т. 3, а.с. 134-142); (т. 3, а.с. 116-124);

(т. 3, а.с. 125-132); (т. 3, а.с. 143-149);

(т. 3, а.с. 150-159) загальною вартістю 86 672,57 грн, що розташовані в садівничому товаристві «

Зазначені активи набуті Царьовою Л.А. упродовж шлюбу та потім подаровані сину за згодою Царьова О.А. Згода відповідача на укладення правочинів прописана у відповідних договорах дарування активів.

Всі земельні ділянки, що набувались Царьовою Л.А., частина з яких була подарована Царьову М.О., мали адресу садового товариства «РОСИНКА», керівником та представником якого був відповідач Царьов О.А. (т. 3, а.с. 203-209).

Відповідно до відомостей з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у листопаді 2014 року Царьова Л.А. подарувала Царьову М.О. три будівлі торговельно-виставкових комплексів, загальними площами 73,6 кв.м., 73,2 кв.м., 31,4 кв.м за адресою:

області загальною вартістю 1 579 130,00 грн (т.3 а.с. 217-218, 222-223, 227-228). Наведені активи були набуті Царьовою Л.А. упродовж шлюбу та подаровані сину за згодою Царьова О.А., про що зазначено у відповідних договорах дарування.

Згода Царьова О.А. на укладення дружиною договорів дарування, як і довіреність від дружини представнику на укладення договорів була посвідчена нотаріусом у м. Москва.

25 листопада 2019 року між Царьовою Л.А. та Царьовим М.О. укладено договір позики,

відповідно до якого, Царьова Л.А. передала у власність Царьову М.О. грошові кошти у розмірі 3 000 000 грн на строк до 25 листопада 2024 року. За порушення позичальником терміну повернення позики, він в забезпечення зобов'язання відповідає усім своїм майном (т. 3, а.с. 230-231).

З метою забезпечення виконання Царьовим М.О. своїх зобов'язань за договором позики Царьова Л.А. уклала з ним договір іпотеки 23 грудня 2019 року щодо вищезазначених трьох будівель торговельно-виставкових комплексів. Відповідно до інформації, наданої Державною податковою службою в період з 2005 по 2022 роки Царьов М.О. не мав доходів, отриманих внаслідок власної трудової діяльності, а переважна більшість його доходів отримана внаслідок прийняття в дарунок майна та його відчуження (т. 4, а.с. 11-12).

Тобто, все майно Царьов М.О. отримував в дарунок або позику від своєї матері.

Між тим, згідно інформації від ДПС від 21.03.2024 загальна сума не пов'язаних з операціями з обміну майна доходів, отриманих Царьовою Л.А. в період з 1998 по 2014 роки становить 2 668 824 грн 28 коп.

Відповідно до свідоцтва про право на спадщину за законом (т.6, а.с. 25-29) Царьова Л.В. 27.12.2007 року успадкувала: грошові внески з відповідними відсотками в ТОВ «Укрпромбанк» та автомобіль ВАЗ 21061 випуску 1991 року, що оцінювалось в 357 851,23 грн; грошові внески в ПриватБанку розміром в 51090 грн 73 коп; гараж, що оцінювався в 12 546 грн; земельну ділянку вартістю 835 грн. Також вона 28.07.2005 отримала 259500 грн від продажу квартири.

Особисті кошти Царьової Л.А. в період з 1998 по 2014 становили близько 3 000 000 гривень, відтак їх було недостатньо для придбання належного їй майна, у тому числі того, яке подарувала Царьову М.О., а також для передачі в позику сину грошових коштів у розмірі 3 000 000 грн. Такі витрати значно перевищують розмір її особистих коштів.

Стосовно стягнення 100% статутного капіталу ТОВ «Глоу Рино».

Відповідно до наявної в матеріалах справи інформації, Царьов М.О. є власником 100 % частки статутного капіталу ТОВ «Глоу Рино» (код ЄДРПОУ -) (т. 4, а.с. 17-24). Відповідно до рішення учасника товариства від 28 серпня 2019 року 100% частки товариства загальною вартістю 1 250 000 грн складало майно (торговельно-виставкові комплекси № 20К, 22К та 24Д, а також квартира), які у листопаді 2014 року Царьова Л.А. подарувала сину за згоди Царьова О.А. На момент формування статутного капіталу товариства 2 з 5 об'єктів нерухомості вже не належали Царьову М.О., а 3 інші об'єкти за 4 місяці були передані в іпотеку Царьовій Л.А. з метою забезпечення виконання договору позики.

Передача майна на підставі договорів дарування відбулася після внесення відповідача до санкційних списків Ради Європи та після надання згоди Верховної Ради України на притягнення його до кримінальної відповідальності 03 червня 2014 року (т. 3, а.с. 229).

Колегія суддів враховує: 1) первісне набуття дружиною відповідача всіх активів у шлюбі з Царьовим О.А.; 2) перебування всіх земельних ділянок, що набувались/обмінювались Царьовою Л.А. за місцезнаходженням садового товариства «Росинка», керівником та представником якого був відповідач; 3) надання Царьовим О.А. дозволу на вчинення правочинів щодо міни та дарування активів; 4) дарування Царьовою Л.А. у 2014 році активів сину з подальшою передачею їх до статутного фонду ТОВ «Глоу Рино»; 5) характер правочинів дарування, час їх вчинення та час накладення обтяження на нерухоме майно оскільки вони вчинялись у 2014 році після Революції гідності, окупації частини Донецької та Луганської області, анексії Криму, потрапляння відповідача 12 травня 2014 року, 16 вересня 2015 року у санкційні списки Ради Європи та України; відсутність у відкритих джерелах інформації про активну та успішну бізнес-діяльність дружини та сина відповідача; статус Царьова О.А. у політичному просторі України, впливовість його посади до 2014 року та його заяви щодо свого майнового стану.

Також вона враховує, що Царьова Л.А. та Царьов О.А. спільно проживають в РФ, ведуть спільний бізнес в тимчасово окупованому Криму.

Отже, колегія суддів погоджується з судом першої інстанції, що матеріали справи вказують на можливість Царьова О.А. вчиняти дії тотожні за змістом здійсненню права розпорядження щодо активів, які є предметом позову, в той час як Царьова Л.А. та Царьов М.О. володіють правами на це майно лише номінально. Доводи апеляційних скарг та додані сторонами докази цього не спростовують.

Відповідно до ч.6 ст.283-1 КАКС України у справах про застосування санкцій суд ухвалює

рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони.

Стандарт доказування та вимоги до якості доказів у кримінальному судочинстві вищі, ніж в адміністративному, а у справах про застосування санкцій – судові рішення ухвалюється на користь сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою.

Тобто, факт вважається доведеним, якщо після оцінки доказів суд дійде переконання, що він скоріше був, аніж не мав місце. Задоволення або відмова у задоволенні позову про застосування санкцій залежить тільки від того, докази якої сторони є більш для суду переконливі.

Доводи Пеліхоса Є.М. про необґрунтоване поновлення судом першої інстанції позивачу строку на подання доказів щодо ТОВ НВП «Поле» підлягають відхиленню, оскільки строки на подання доказів визначає суд, який розглядає справу, з урахуванням особливостей, передбачених ст.283-1 КАС України.

В ході апеляційного розгляду представники третіх осіб посилались на неможливість стягнення активів у зв'язки з тим, що їх арешт та конфіскація вже передбачено вироками, винесеними щодо Царьова О.А., які набули законної сили.

Відповідно до абзацу третього частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції» накладення на активи арешту, встановлення щодо них мораторію чи будь-яких інших обтяжень (заборони розпоряджатися або користуватися ними), а також перебування таких активів у заставі не перешкоджає стягненню цих активів у дохід держави як санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 цього Закону, а також здійсненню реєстраційних дій, передбачених статтею 17 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

Відтак можлива конфіскація активів за вироком не перешкоджає стягненню цих активів у дохід держави як санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 цього Закону України «Про санкції». Більше того, вироки у кримінальних провадженнях щодо конфіскації майна на даний час не виконані.

На підставі вищенаведеного, колегія суддів дійшла висновку про залишення оскаржуваного рішення в силі, а апеляційних скарг – без задоволення.

Керуючись ст.283¹, 321-322, 325 КАС України, колегія суддів

У Х В А Л И Л А:

Рішення Вищого антикорупційного суду від 28 квітня 2026 року у справі за позовом Міністерства юстиції України до Царьова Олега Анатолійовича залишити без змін, а апеляційні скарги без задоволення.

Постанова набирає законної сили негайно після її проголошення та не підлягає оскарженню.

Головуючий

/підпис/

В. І. Панкулич

Судді

/підпис/

М. С. Готов

І. В. Панаїд

«Згідно з оригіналом»/
«Виготовлено з автоматизованої системи
документообігу суду»
Секретар с/з: *Мурман*
Дата набрання законної сили: *04.06.2026*
Дата засвідчення: *10.06.2026*



